Downloaded via the EU tax law app / web

Edizzjoni Provvi?orja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Id-Disa' Awla)

18 ta' Jannar 2018 (*)

"Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Tassazzjoni – Taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) – Direttiva 77/388/KEE – It-tielet subparagrafu tal-Artikolu 12(3)(a) – Rata mnaqqsa ta' VAT – Anness H, kategorija 7 – Provvista wa?da komposta minn ?ew? elementi distinti – Applikazzjoni selettiva ta' rata mnaqqsa ta' VAT g?al wie?ed minn dawn l-elementi – ?jara turistika bl-isem ta' "World of Ajax" – ?jara l-mu?ew tal-AFC Ajax"

Fil-Kaw?a C-463/16,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Hoge Raad der Nederlanden (il-Qorti Suprema tal-Pajji?i l-Baxxi), permezz ta' de?i?joni tat-12 ta' Awwissu 2016, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fis-17 ta' Awwissu 2016, fil-pro?edura

Stadion Amsterdam CV

vs

Staatssecretaris van Financiën,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Id-Disa' Awla),

komposta minn C. Vajda (Relatur), President tal-Awla, E. Juhász u K. Jürimäe, Im?allfin,

Avukat ?enerali: P. Mengozzi,

Re?istratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al Stadion Amsterdam CV, minn J. F. Kijftenbelt u T. J. Kok, fil-kapa?ità tag?hom b?ala belastingadviseurs,

– g?all-Gvern Olandi?, minn M. Bulterman u J. Langer, b?ala a?enti,

– g?all-Kummissjoni Ewropea, minn L. Lozano Palacios u G. Wils, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema' l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata' ming?ajr konklu?jonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 12(3)(a) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill, tas?17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri dwar

taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23), kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2001/4/KE, tad-19 ta' Jannar 2001 (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 341) (iktar 'il quddiem is-"Sitt Direttiva").

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn Stadion Amsterdam CV u l-iStaatssecretaris van Financiën (is-Segretarju tal-Istat g?all-Finanzi, il-Pajji?i l-Baxxi), fir-rigward tar-rifjut lir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali minn dan tal-a??ar milli tapplika rata mnaqqsa tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) g?all-attivitajiet relatati ma' ?jara turistika li hija tipproponi.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 Is-Sitt Direttiva t?assret u ?iet issostitwita, b'effett mill-1 ta' Jannar 2007, bid-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (?U 2006 L 347, p. 1). Madankollu, fid-dawl tad-data tal-fatti inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, din tal-a??ar tibqa' rregolata mis-Sitt Direttiva.

4 L-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva kien jiddikjara:

"Dawn li ?ejjin g?andhom ikunu so??etti [g?all-VAT]:

1. il-provvista ta' o??etti u servizzi mag?mula bi ?las fit-territorju tal-pajji? minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali;

[...]"

5 Skont l-Artikolu 12(3)(a) ta' din id-direttiva:

"Ir-rata standard tat-taxxa fuq il-valur mi?jud g?andha ti?i ffissata minn kull wie?ed mill-Istati Membri b?ala per?entwali ta' l-ammont taxxabbli u g?andha tkun l-istess g?all-provvista ta' l-o??etti u g?all-provvista tas-servizzi. Mill-1 ta' Jannar, 2001 sal-31 ta' Di?embru, 2005, dan il-per?enta?? ma jistax ikun inqas minn 15 %.

[...]

L-Istati Membri jistg?u wkoll japplikaw jew rata mnaqqsa wa?da jew ?ew? rati mnaqqsin. Dawn ir-rati g?andhom ji?u ffissati b?ala per?enta?? ta' l-ammont taxxabbli, li ma jistax ikun inqas minn 5 %, u g?andu japplika biss g?all-provvisti tal-kategoriji ta' l-o??etti u tas-servizzi spe?ifikati fl-Anness H."

6 L-Anness H tas-Sitt Direttiva, intitolat "Lista ta' provvisti ta' o??etti u servizzi li jistg?u jkunu so??etti g?al rati mnaqqsa ta' VAT", kien redatt fil-kliem li ?ej:

"Meta jaqilbu f'li?i nazzjonali l-kategoriji hawn ta?t li jirreferu g?al o??etti, l-Istati Membri jistg?u ju?aw in-nomenklatura kkombinata sabiex jiddeterminaw e?attament kemm hi koperta l-kategorija kkon?ernata.

Kategorija

Deskrizzjoni

[...]

[...]

7

d?ul g?al wirjiet, teatri, ?irkli, fieri, parks tad-divertiment, kun?erti, mu?ewijiet, ?uijiet, ?inema, e?ibizzjonijiet u avvenimenti u fa?ilitajiet kulturali simili;

[...]

[...]"

Id-dritt Olandi?

7 L-Artikolu 9 tal-Wet op de omzetbelasting (il-Li?i dwar it-taxxa fuq id-d?ul mill-bejg?), tat?28 ta' ?unju 1968 (Stb. 1968, Nru 329), fil-ver?joni tag?ha applikabbli g?all-fatti fil-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem il-"Li?i dwar it-taxxa fuq id-d?ul mill-bejg?"), jipprevedi:

"It-taxxa g?andha tammonta g?al 21 %.

2. B'deroga mill-paragrafu 1, it-taxxa g?andha tammonta g?al:

a) 6 % g?all-provvisti ta' merkanzija u g?all-provvisti ta' servizzi inklu?i fit-Tabella I annessa ma' din il-li?i;

[...]"

8 It-Tabella I tal-Li?i dwar it-taxxa fuq id-d?ul mill-bejg? telenka l-provvisti ta' merkanzija u ta' servizzi li huma su??etti g?ar-rata mnaqqsa msemmija fl-Artikolu 9(2)(a) ta' din il-li?i. Il-punt b.14 tal-imsemmija tabella jiddikjara:

"Id-dritt g?ad-d?ul:

[...]

c) fil-mu?ewijiet jew kollezzjonijiet pubbli?i, inklu?i l-provvisti ta' merkanzija strettament relatati b?all-katalogi, ritratti u fotokopji;

[...]

g) fil-parkijiet tad-divertiment, playgrounds, ?onna u stabbilimenti o?ra ta' dan it-tip ma?luqa b'mod prin?ipali u permanenti g?ad-divertiment u g?ar-rikreazzjoni ta' ?urnata."

Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

9 Stadion Amsterdam hija kumpannija li topera kumpless polivalenti ta' binjiet, imsemmi l-Arena, kompost minn stadium u tag?mir konness. Il-mu?ew tal-klabb tal-futbol AFC Ajax (iktar 'il quddiem l-"AFC Ajax") jinsab ukoll f'dan il-kumpless.

10 Stadion Amsterdam tikri l-istadjum lil terzi g?a?-?amma ta' kompetizzjonijiet sportivi u, b'mod a??essorju, g?al rappre?entazzjonijiet ta' artisti interpreti. Barra minn hekk, hija toffri l-possibbiltà ta' ?jarat fl-Arena barra mill-perijodi ta' programmazzjoni tal-avvenimenti sportivi jew mu?ikali, fil-kuntest ta' ?jarat turisti?i paganti, bl-isem ta' "World of Ajax", komposti minn ?jara ggwidata tal-istadjum kif ukoll ?jara, ming?ajr gwida, tal-mu?ew tal-AFC Ajax. F'din l-okka?joni, il-parte?ipanti, akkumpanjati minn gwida li jag?tihom diversi informazzjoni dwar l-AFC Ajax, l-

istadjum u r-rappre?entazzjonijiet mu?ikali, ikollhom a??ess g?all-istand u g?all-grawnd tal-futbol u jidda??lu fis-sala tal-istampa u fis-sala tal-kontrolli tal-istadjum. Fi tmiem i?-?jara ggwidata, il-parte?ipanti jkollhom il-possibbiltà li j?uru liberament il-mu?ew tal-AFC Ajax. Matul il-perijodu inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ji?ifieri bejn l-1 ta’ Jannar 2001 u t-30 ta’ ?unju 2005, ma kienx possibbli li wie?ed i?ur l-imsemmi mu?ew ming?ajr il-parte?ipazzjoni ta?-?jara ggwidata tal-istadjum.

11 Billi qieset li ?-?jara turistika kellha titqies b?ala provvista ta’ servizz fil-qasam tal-kultura, li taqa’ ta?t il-punt b.14(c) tat-Tabella I tal-Li?i dwar it-taxxa fuq id-d?ul mill-bejg? jew, b?ala rikreazzjoni jew divertiment, li jaqg?u ta?t il-punt b.14(g) ta’ din l-istess tabella, Stadion Amsterdam applikat ir-rata mnaqqsa ta’ VAT prevista f’din il-li?i g?ad-d?ul mill-bejg? li rri?ulta minn din il-provvista.

12 Wara li saret verifika tat-taxxa, l-ispettur tal-awtorità fiskali qies li din il-provvista ta’ servizz kellha tkun su??etta g?ar-rata normali ta’ VAT. Konsegwentement, huwa ?are? opinjoni ta’ rettifika g?all-perijodi mill-1 ta’ Jannar 2001 sat-30 ta’ ?unju 2002 u mill-1 ta’ Lulju 2002 sat-30 ta’ ?unju 2005.

13 Stadion Amsterdam ippre?enta rikors kontra din l-opinjoni quddiem ir-rechtbank Haarlem (il-Qorti ta’ Haarlem, il-Pajji?i l-Baxxi). Is-sentenza mog?tija minn din tal-a??ar kienet su??etta g?al appell quddiem il-Gerechtshof te Amsterdam (il-Qorti tal-Appell ta’ Amsterdam, il-Pajji?i l-Baxxi). Il-Hoge Raad der Nederlanden (il-Qorti Suprema tal-Pajji?i l-Baxxi), li kienet qed tidde?iedi appell ta’ kassazzjoni ppre?entat mis-Segretarju tal-Istat g?all-Finanzi, annullat, permezz ta’ sentenza tal-10 ta’ Awwissu 2012, is-sentenza mog?tija fl-appell u rrinvijat il-kaw?a quddiem il-Gerechtshof te ’s-Gravenhage (il-Qorti tal-Appell ta’ Den Haag, il-Pajji?i l-Baxxi). Wara appell ?did kontra s-sentenza mog?tija fl-appell, il-Hoge Raad der Nederlanden (il-Qorti Suprema tal-Pajji?i l-Baxxi), permezz ta’ sentenza 14 ta’ Novembru 2014, annullat din l-a??ar sentenza. Hija rrinvijat il-kaw?a quddiem il-Gerechtshof te ’s-Hertogenbosch (il-Qorti tal-Appell ta’ ’s-Hertogenbosch, il-Pajji?i l-Baxxi), li tat sentenza fis-16 ta’ Lulju 2015.

14 Fis-sentenza tag?ha, il-Gerechtshof te ’s-Hertogenbosch (il-Qorti tal-Appell ta’ ’s-Hertogenbosch) ibba?at lilha nnifisha fuq l-evalwazzjoni, li jirri?ulta wkoll mis-sentenza tal-Gerechtshof te Amsterdam (il-Qorti tal-Appell ta’ Amsterdam), li ?jara turistika kienet tikkostitwixxi provvista ta’ servizz uniku li ma setg?etx tinqasam g?all-finijiet tal-applikazzjoni ta’ rata partikolari tal-VAT g?al wa?da mill-komponenti ta’ din il-provvista. Il-Gerechtshof te ’s-Hertogenbosch (il-Qorti tal-Appell ta’ ’s-Hertogenbosch) b’hekk idde?idiet li d-d?ul ir?evut b?ala korrispettiv g?a?-?jarat turisti?i kellu jkun su??ett, fl-intier tieg?u, g?ar-rata normali tal-VAT.

15 Wara li ?iet adita b’appell ta’ kassazzjoni kontra s-sentenza tal-Gerechtshof te ’s-Hertogenbosch (il-Qorti tal-Appell ta’ ’s-Hertogenbosch), il-Hoge Raad der Nederlanden (il-Qorti Suprema tal-Pajji?i l-Baxxi) tippre?i?a li mill-pro?edura nazzjonali jirri?ulta li l-provvista ta’ servizz inkwistjoni hija komposta minn ?ew? elementi, ji?ifieri ?-?jara ggwidata tal-istadjum u ?-?jara tal-mu?ew tal-AFC Ajax, fejn tal-ewwel kienet tikkostitwixxi l-element prin?ipali u, tat-tieni, l-element a??essorju, fejn l-imsemmija elementi b’hekk kienu jag?tu lok g?al provvista wa?da. Hija tindika, f’dan ir-rigward, li l-prezz g?andu jit?allas g?al dawn i?-?ew? elementi u li, matul il-perijodu kkon?ernat mill-opinjoni ta’ rettifika kkontestata quddiemha, il-vi?itaturi ma kellhomx il-possibbiltà li j?uru biss il-mu?ew tal-AFC Ajax.

16 Din il-qorti tistaqsi dwar jekk il-fatt li ?-?jara ggwidata tal-istadjum u ?-?jara tal-mu?ew tal-AFC Ajax huma daqstant strettament marbuta li g?andhom, g?all-finijiet tal-VAT, jitqiesu b?ala provvista wa?da ta’ servizz ifissirx li din il-provvista g?andha ne?essarjament tkun su??etta g?all-istess rata ta’ VAT. Skont din il-qorti, filwaqt li din l-interpretazzjoni tidher li tirri?ulta mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, u b’mod partikolari mis-sentenzi tal?25 ta’ Frar 1999, CPP

(C?349/96, EU:C:1999:93), tal?11 ta’ Frar 2010, Graphic Procédé (C?88/09, EU:C:2010:76), u tas?17 ta’ Jannar 2013, BG? Leasing (C?224/11, EU:C:2013:15), l-interpretazzjoni ta’ Stadion Amsterdam li komponenti differenti ta’ provvista wa?da jistg?u, f’?erti ?irkustanzi, ikunu su??etti g?al rati differenti ta’ VAT tista’ tkun i??ustifikata skont sentenzi o?ra tal-Qorti tal-?ustizzja, b’mod partikolari s-sentenzi tas?6 ta’ Lulju 2006, Talacre Beach Caravan Sales (C?251/05, EU:C:2006:451), u tas?6 ta’ Mejju 2010, Il?Kummissjoni vs Franza (C?94/09, EU:C:2010:253).

17 Fil-fatt, il-qorti tar-rinviju ma teskludix li s-sentenzi tas?6 ta’ Lulju 2006, Talacre Beach Caravan Sales (C?251/05, EU:C:2006:451), u tas?6 ta’ Mejju 2010, Il?Kummissjoni vs Franza (C?94/09, EU:C:2010:253), jistg?u ji?u interpretati fis-sens li, meta jkun possibbli li ssir distinzjoni ta’ element konkret u spe?ifiku fi ?dan il-provvista wa?da, li tkun su??etta g?ar-rata mnaqqsa ta’ VAT li kieku kellha ting?ata separatament, din ir-rata mnaqqsa ta’ VAT tkun tapplika g?alhekk g?al dan l-aspett konkret u spe?ifiku determinat ta’ din il-provvista, bl-esklu?joni ta’ aspetti o?ra tag?ha. Applikazzjoni selettiva tar-rata mnaqqsa ta’ VAT g?al komponenti wa?da ta’ provvista wa?da hija madankollu su??etta g?all-kundizzjoni li ebda distorsjoni tal-kompetizzjoni ma ti?i introdotta b’dan il-mod bejn il-persuni li jipprovdu servizzi u li l-funzjonalità tas-sistema tal-VAT ma tinbidilx min?abba dan. Konkretament, ikun me?tie? li ji?i ?gurat li l-prezz tal-element konkret u spe?ifiku tal-provvista wa?da jista’ ji?i ?gurat u jirrifletti l-valur reali ta’ dan l-element, b’mod li ti?i esklu?a inkrementazzjoni artifi?jali tal-prezz attribwibbli g?all-imsemmi element.

18 Il-qorti tar-rinviju tispe?ifika f’dan ir-rigward li, fl-ipote?i fejn ikun xieraq li ji?u sseparati ?-?ew? elementi li jifformaw il-provvista ta’ servizz inkwistjoni, il-prezz totali tag?ha jkun jammonta g?al EUR 10 g?al kull persuna, li minnhom EUR 3.50 jikkorrispondi g?all-prezz ta?-?jara tal-mu?ew tal-AFC Ajax.

19 F’dawn i?-?irkustanzi, il-Hoge Raad der Nederlanden (il-Qorti Suprema tal-Pajji?i l-Baxxi) idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel id-domanda preliminari li ?ejja lill-Qorti tal-?ustizzja:

“L-Artikolu 12(3)(a) tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li meta provvista ta’ servizzi li, g?all-finijiet tal-?bir tal-VAT, tikkostitwixxi provvista unika, tkun komposta minn ?ew? elementi jew iktar, konkreti u spe?ifi?i, li kienu jkunu, li kieku ?ew ipprovduti separatament, su??etti g?al rati differenti ta’ VAT, il-?bir tal-VAT marbuta ma’ din il-provvista kumplessa ta’ servizzi g?andu jsir bir-rati distinti applikabbli g?al dawn l-elementi meta l-korrispettiv g?all-provvista ta’ servizzi jkun jista’ jitqassam skont proporzjoni korretta tal-imsemmija elementi?”

Fuq id-domanda preliminari

20 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk is-Sitt Direttiva g?andhiex ti?i interpretata fis-sens li provvista wa?da ta’ servizz, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, komposta minn ?ew? elementi distinti, wie?ed prin?ipali, l-ie?or a??essorju, li, kieku kellhom jing?ataw separatament, kienu jkunu su??etti g?al rati differenti ta’ VAT, g?andha ti?i ntaxxata skont ir-rati ta’ VAT applikabbli g?al dawn l-elementi, meta l-prezz ta’ kull element li jifforma l-prezz totali m?allas minn konsumatur bil-g?an li jkun jista’ jibbenefika minn din il-provvista jista’ ji?i identifikat.

21 Preliminarjament, je?tie? li jitfakkar li mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li, meta tran?azzjoni tkun ikkostitwita minn sensiela ta’ elementi u ta’ atti, hemm lok li jittie?du inkunsiderazzjoni ?-?irkustanzi kollha li fihom ti?vol?i t-tran?azzjoni inkwistjoni bil-g?an li ji?i ddeterminat jekk din it-tran?azzjoni tag?tix lok, g?all-finijiet tal-VAT, g?al ?ew? provvisti jew numru ta’ provvisti distinti jew g?al provvista wa?da (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi tal?10 ta’ Marzu 2011, Bog *et*, C?497/09, C?499/09, C?501/09 u C?502/09, EU:C:2011:135, punt 52 u l-?urisprudenza ??itata, kif ukoll tal?21 ta’ Frar 2013, Žamberk, C?18/12, EU:C:2013:95, punt 27 u l-?urisprudenza

??itata).

22 Il-Qorti tal-?ustizzja qieset ukoll, minn na?a, mill-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva jirri?ulta li kull tran?azzjoni g?andha normalment ti?i kkunsidrata b?ala distinta u indipendenti u li, min-na?a l-o?ra, it-tran?azzjoni kkostitwita minn servizz uniku mill-perspettiva ekonomika ma g?andhiex ti?i divi?a b'mod artifi?jali sabiex ma tinbidilx il-funzjonalità tas-sistema tal-VAT. Hemm lok li ji?i kkunsidrat li te?isti provvista wa?da meta ?ew? elementi jew atti jew iktar mog?tija mill-persuna taxxabbli lill-klijent ikunu daqstant strettament marbuta li jifformaw, o??ettivament, provvista ekonomika wa?da indisso?jabbli li d-divi?joni tag?ha tkun artifi?jali (sentenzi tal?10 ta' Marzu 2011, Bog *et*, C?497/09, C?499/09, C?501/09 u C?502/09, EU:C:2011:135, punt 53 u l-?urisprudenza ??itata, kif ukoll tal?10 ta' Novembru 2016, Baštová, C?432/15, EU:C:2016:855, punt 70 u l-?urisprudenza ??itata).

23 Barra minn hekk, ikun hemm provvista wa?da meta element jew diversi elementi g?andhom jitqiesu li jikkostitwixxu l-provvista prin?ipali, filwaqt li, bil-kontra, elementi o?ra g?andhom jitqiesu b?ala provvista jew numru ta' provvisti a??essorji li g?alihom japplika l-istess trattament fiskali li japplika g?all-provvista prin?ipali. B'mod partikolari, provvista g?andha titqies b?ala a??essorja g?al provvista prin?ipali meta g?all-klijentela ma tikkostitwixxix finalità fiha nnifisha, i?da mod kif jibbenefikaw ta?t l-aqwa kundizzjonijiet mis-servizz prin?ipali tal-persuna li tipprovdi servizz (sentenzi tal?10 ta' Marzu 2011, Bog *et*, C?497/09, C?499/09, C?501/09 u C?502/09, EU:C:2011:135, punt 54 u l-?urisprudenza ??itata, kif ukoll tal?10 ta' Novembru 2016, Baštová, C?432/15, EU:C:2016:855, punt 71 u l-?urisprudenza ??itata).

24 F'dan ir-rigward, fejn tid?ol il-kwistjoni dwar jekk l-a??ess g?al park akkwatiku li ma jipproponix biss lill-vi?itaturi installazzjonijiet li jippermettu l-e?er?izzju ta' attivitajiet sportivi, i?da wkoll tipi o?ra ta' attivitajiet ta' rilassament jew ta' mistrie?, kienx jikkostitwixxi provvista wa?da, li taqa' ta?t l-Artikolu 132(1)(m) tad-Direttiva 2006/112, il-Qorti tal-?ustizzja qieset li l-fatt li l-park akkwatiku jipproponi biss biljett wie?ed tad-d?ul li jag?ti dritt g?all-installazzjonijiet kollha, ming?ajr ebda distinzjoni skont it-tip ta' installazzjoni effettivament u?ata, il-mod u d-dewmien ta' u?u matul il-perijodu ta' validità tal-biljett tad-d?ul, jikkostitwixxi indikazzjoni importanti tal-e?istenza ta' provvista wa?da (sentenza tal?21 ta' Frar 2013, Žamberk, C?18/12, EU:C:2013:95, punt 32).

25 Fil-kaw?a prin?ipali, huwa konformement mal-?urisprudenza mfakkra fil-punti 21 sa 23 ta' din is-sentenza li l-qorti tar-rinviju kkwalifikat i?-?jara turistika, li tinkludi ?-?ew? elementi msemmija fil-punt 15 ta' din is-sentenza, b?ala provvista wa?da u li hija qieset li ?-?jara tal-mu?ew tal-AFC Ajax kienet tikkostitwixxi element a??essorju g?a?-?jara ggwidata tal-istadjum inkwistjoni.

26 Fir-rigward tal-kwistjoni dwar jekk i?-?ew? elementi li jifformaw l-imsemmija provvista wa?da, li minnhom wa?da hija prin?ipali u l-o?ra a??essorja, jistg?ux ikunu su??etti g?al rati distinti ta' VAT, li jkunu dawk applikabbli g?all-imsemmija elementi li kieku kellhom ji?u pprovduti b'mod separat, interpretazzjoni tas-Sitt Direttiva fis-sens li tippermetti tali tassazzjoni tkun kuntrarja g?all-?urisprudenza ??itata fil-punti 21 sa 23 ta' din is-sentenza. Fil-fatt, u hekk kif ikkon?edew Stadion Amsterdam, il-Gvern tal-Pajji?i l-Baxxi u l-Kummissjoni fl-osservazzjonijiet bil-miktub tag?hom, mill-kwalifika nnifisha ta' provvista wa?da ta' tran?azzjoni li tikkomporta numru ta' elementi jirri?ulta li din it-tran?azzjoni hija su??etta g?all-istess rata unika ta' VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas?17 ta' Jannar 2013, BG? Leasing, C?224/11, EU:C:2013:15, punt 30 u l-?urisprudenza ??itata, kif ukoll tal-10 ta' Novembru 2016, Baštová, C?432/15, EU:C:2016:855, punt 71 u l-?urisprudenza ??itata). Il-possibbiltà, g?ad-diskrezzjoni tal-Istati Membri, li l-elementi differenti li jifformaw provvista wa?da ji?u ssu??ettati g?ar-rati differenti ta' VAT applikabbli g?all-imsemmija elementi twassal sabiex ti?i divi?a artifi?jalment din il-provvista u tista' tbiddel il-funzjonalità tas-sistema tal-VAT, kuntrarjament g?all-?urisprudenza msemmija fil-punt 22 ta' din is-sentenza.

27 L-istess jirri?ulta fl-ipote?i espressa mill-qorti tar-rinviju, fejn huwa possibbli li ji?i identifikat il-prezz korrispondenti g?al kull element distint li jifforma l-provvista wa?da. B'hekk, il-fatt li tali identifikazzjoni hija possibbli jew li l-partijiet jiftehmu dwar dawn il-prezzijiet ma huwiex ta' natura li ji??ustifika e??ezzjoni g?all-prin?ipji li jirri?ultaw mill-?urisprudenza ??itata fil-punti 22 u 23 ta' din is-sentenza.

28 Barra minn hekk, il-prin?ipju ta' newtralità fiskali jista' ji?i kompromess, peress li ?ew? provvisti uni?i, komposti minn ?ew? elementi distinti jew iktar, li huma, g?al kull skop, simili, jistg?u jkollhom ji?u ssu??ettati, konformement mal-imsemmija ipote?i, g?al rati ta' VAT distinti applikabbli g?all-imsemmija elementi, skont jekk huwiex possibbli jew le li ji?i identifikat il-prezz li jikkorrispondi g?al dawn l-elementi differenti.

29 Je?tie? ulterjorment li ji?i e?aminat jekk, fl-ipote?i msemmija mid-domanda preliminari, tistax tinsilet e??ezzjoni g?all-prin?ipji mfakkra fil-punti 21 sa 23 ta' din is-sentenza mis-sentenzi tal?25 ta' Frar 1999, CPP (C?349/96, EU:C:1999:93), tat?8 ta' Mejju 2003, Il?Kummissjoni vs Franza (C?384/01, EU:C:2003:264), tas?6 ta' Lulju 2006, Talacre Beach Caravan Sales (C?251/05, EU:C:2006:451), u tas?6 ta' Mejju 2010, Il?Kummissjoni vs Franza (C?94/09, EU:C:2010:253), imfakkra mill-qorti tar-rinviju fid-de?i?joni tag?ha ta' rinviju jew minn Stadion Amsterdam fl-osservazzjonijiet tag?ha ppre?entati quddiem il-Qorti tal-?ustizzja.

30 L-ewwel nett, fir-rigward tas-sentenza tal?25 ta' Frar 1999, CPP (C?349/96, EU:C:1999:93), il-Qorti tal-?utizzja qieset, fil-punt 29 tal-imsemmija sentenza, li je?tie? li ji?u identifikati l-elementi karatteristi?i tat-tran?azzjoni inkwistjoni sabiex ji?i ddeterminat jekk il-persuna su??etta tfornix lill-konsumatur, inti? b?ala konsumatur medju, numru ta' provvisti prin?ipali ta' servizz distinti jew provvista wa?da. Skont il-Qorti tal-?ustizzja, tali metodu jie?u inkunsiderazzjoni ?-?irkustanza doppja, barra minn hekk imfakkra fil-punt 22 ta' din is-sentenza, li, minn na?a, mill-Artikolu 2(1) tas-Sitt Direttiva jirri?ulta li kull provvista ta' servizz g?andha normalment titqies b?ala distinta u indipendenti u, min-na?a l-o?ra, il-provvista kkostitwita minn servizz wie?ed biss mill-perspettiva ekonomika ma g?andhiex ti?i divi?a b'mod artifi?jali sabiex ma tbiddilx il-funzjonalità tas-sistema tal-VAT. G?aldaqstant, il-punt 29 ta' din is-sentenza ma jistax jinqara fis-sens li jippermetti l-applikazzjoni ta' rata distinta ta' VAT g?al element spe?ifiku u konkret ta' provvista wa?da. G?all-kuntrarju, mill-imsemmi punt jirri?ulta li tali applikazzjoni tiddividi provvista wa?da b'mod artifi?jali.

31 It-tieni nett, fir-rigward tas-sentenza tat?8 ta' Mejju 2003, Il?Kummissjoni vs Franza (C?384/01, EU:C:2003:264), je?tie? li ji?i ppre?i?at li, minn na?a, din is-sentenza tirrigwarda l-konformità mal-Artikolu 12(3)(a) u (b) tas-Sitt Direttiva, tal-le?i?lazzjoni ta' Stat Membru li kienet

tillimita r-rata mnaqqsa ta’ VAT g?al ?erta kategorija ta’ provvista ta’ gass u ta’ elettriku msemmija f’din id-direttiva, ji?ifieri l-parti fissa tal-prezzijiet ta’ tali provvista li tag?mel u?u mill-*mezzi pubbli?i ta’ distribuzzjoni*. Min-na?a l-o?ra, je?tie? li ji?i osservat li, fil-kuntest ta’ din il-pro?edura ta’ konstatazzjoni ta’ nuqqas, il-Qorti tal-?ustizzja kkonstatat li l-Kummissjoni ma kinitx ipprodu?iet il-prova li l-applikazzjoni ta’ din ir-rata mnaqqsa g?al aspett wie?ed biss mill-provvista ta’ gass u ta’ elettriku kienet tikser il-prin?ipju ta’ newtralità fiskali inerenti g?as-Sitt Direttiva, ming?ajr b’ebda mod ma ttrattat il-kwistjoni dwar jekk kinitx te?isti provvista wa?da ta’ servizz. G?aldaqstant, ma tista’ tinsilet ebda konklu?joni fir-rigward ta’ possibbiltà eventwali li ti?i applikata rata distinta ta’ VAT g?al elementi distinti ta’ provvista wa?da.

32 It-tielet nett, fir-rigward tas-sentenza tas?6 ta’ Lulju 2006, Talacre Beach Caravan Sales (C?251/05, EU:C:2006:451), hekk kif jirri?ulta mill-punt 14 ta’ din is-sentenza, din tittratta l-kwistjoni dwar jekk il-fatt li ?erti o??etti huma su??etti g?al provvista wa?da, li tinkludi, minn na?a, o??ett prin?ipali ssu??ettat mil-le?i?lazzjoni ta’ dan l-Istat Membru g?al e?enzjoni bi ?las lura tat-taxxa m?allsa, fis-sens tal-Artikolu 28(2)(a) tas-Sitt Direttiva u, min-na?a l-o?ra, o??etti esklu?i mill-imsemmija le?i?lazzjoni mill-kamp ta’ applikazzjoni ta’ din l-e?enzjoni jipprekludix lill-Istat Membru kkon?ernat milli jir?ievi l-VAT bir-rata normali fuq il-provvista ta’ dawn l-o??etti esklu?i.

33 Il-Qorti tal-?ustizzja, li rrispondiet fin-negattiv g?al din id-domanda, enfasizzat li, fis-sitwazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a li tat lok g?all-imsemmija sentenza, l-e?enzjoni tal-provvista ta’ o??etti mog?tija flimkien mal-o??ett prin?ipali, espressament esklu?i minn e?enzjoni mil-le?i?lazzjoni nazzjonali, tmur kontra l-formulazzjoni u l-g?an tal-Artikolu 28(2)(a) tas-Sitt Direttiva, li jipprovdi li l-portata tad-deroga prevista minn din l-a??ar dispo?izzjoni hija limitata g?al dak li kien espressament inti? mil-le?i?lazzjoni nazzjonali fl?1 ta’ Jannar 1991 (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tas?6 ta’ Lulju 2006, Talacre Beach Caravan Sales, C-251/05, EU:C:2006:451, punti 20 sa 22). F’din is-sentenza, il-Qorti tal-?ustizzja espressament ikkonstatat li l-?urisprudenza dwar it-tassazzjoni tat-tran?azzjonijiet uni?i ma kinitx tapplika g?all-e?enzjonijiet bi ?las lura tat-taxxa m?allsa msemmija fl-Artikolu 28 tas-Sitt Direttiva (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tas-6 ta’ Lulju 2006, Talacre Beach Caravan Sales, C?251/05, EU:C:2006:451, punt 24).

34 Ir-raba’ nett, fir-rigward tas-sentenza tas?6 ta’ Mejju 2010, Il?Kummissjoni vs Franza (C?94/09, EU:C:2010:253), din tirrigwarda l-kompatibbiltà, mad-Direttiva 2006/112, ta’ le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprevedi applikazzjoni selettiva tar-rata mnaqqsa ta’ VAT minn Stat Membru g?at-trasport ta’ kadavri minn vetturi ta’ impri?i funerarji, bl-esklu?joni ta’ servizzi o?ra pprovduti minnhom u l-provvista ta’ o??etti relatati mag?hom. Biex ji?i ddeterminat jekk l-applikazzjoni selettiva ta’ rata mnaqqsa ta’ VAT kinitx konformi mal-Artikoli 96 sa 99(1) tad-Direttiva 2006/112, il-Qorti tal-?ustizzja qieset li l-kwistjoni dwar jekk tran?azzjoni li kienet tinkludi numru ta’ elementi g?andhiex titqies b?ala provvista wa?da ma kinitx determinanti g?all-e?er?izzju mill-Istati Membri tal-mar?ni ta’ diskrezzjoni mog?tija lilhom mid-Direttiva 2006/112 fir-rigward tal-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta’ VAT (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tas?6 ta’ Mejju 2010, Il?Kummissjoni vs Franza, C?94/09, EU:C:2010:253, punt 33). Huwa f’dawn i?-?irkustanzi li l-Qorti tal-?ustizzja qieset li ma kienx ne?essarju li ji?i mist?arre? jekk is-servizzi pprovduti mill-impri?i funerarji kellhomx jitqiesu b?ala tran?azzjoni wa?da jew le, i?da li min-na?a l-o?ra kien me?tie? li ji?i vverifikat jekk it-trasport ta’ kadavri minn vettura kienx jikkostitwixxi aspett konkret u spe?ifiku tal-kategorija ta’ provvisti, hekk kif jirri?ulta fil-punt 16 tal-Anness III tad-Direttiva 2006/112, u, jekk ikun il-ka?, li ji?i e?aminat jekk l-applikazzjoni ta’ din ir-rata tippre?udikax jew le l-prin?ipju ta’ newtralità fiskali (sentenza tas?6 ta’ Mejju 2010, Il?Kummissjoni vs Franza, C?94/09, EU:C:2010:253, punt 34).

35 F’din is-sentenza, il-Qorti tal-?ustizzja g?aldaqstant idde?idiet b’mod partikolari, hekk kif jirri?ulta mill-punt 33 tag?ha, dwar il-portata tal-mar?ni ta’ diskrezzjoni mog?tija lill-Istati Membri mid-Direttiva 2006/112 fir-rigward tal-applikazzjoni selettiva ta’ rata mnaqqsa. Min-na?a l-o?ra, il-

kaw?a prin?ipali tittratta problema ta' natura differenti.

36 Fid-dawl tal-punti pre?edenti, je?tie? li r-risposta g?ad-domanda mag?mula tkun li s-Sitt Direttiva g?andha ti?i interpretata fis-sens li provvista wa?da ta' servizz, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, komposta minn ?ew? elementi distinti, wie?ed prin?ipali, l-ie?or a??essorju, li, kieku kellhom jing?ataw b'mod separat, ikunu su??etti g?al rati differenti ta' VAT, g?andha ti?i ntaxxata b'rata unika ta' VAT applikabbli g?al din il-provvista wa?da ddeterminata skont l-element prin?ipali, u dan anki jekk il-prezz ta' kull element li jifforma l-prezz totali m?allas minn konsumatur bil-g?an li jkun jista' jibbenefika minn din il-provvista jista' ji?i identifikat.

Fuq l-ispejje?

37 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (Id-Disa' Awla) taqta' u tidde?iedi:

Is-Sitt Direttiva tal-Kunsill, tas?17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima, kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2001/4/KE, tad-19 ta' Jannar 2001, g?andha ti?i interpretata fis-sens li provvista wa?da ta' servizz, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, komposta minn ?ew? elementi distinti, wie?ed prin?ipali, l-ie?or a??essorju, li, kieku kellhom jing?ataw b'mod separat, ikunu su??etti g?al rati differenti ta' VAT, g?andha ti?i ntaxxata b'rata unika ta' VAT applikabbli g?al din il-provvista wa?da ddeterminata skont l-element prin?ipali, u dan anki jekk il-prezz ta' kull element li jifforma l-prezz totali m?allas minn konsumatur bil-g?an li jkun jista' jibbenefika minn din il-provvista jista' ji?i identifikat.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: l-Olandi?.